

Moresprudentie

Het voorzitterschap van de KNB brengt ook onverenigbaarheden in functie met zich mee. Zo heb ik per

8 februari de pij van mijn lidmaatschap van de Commissie toegang notariaat aan de wilgen moeten hangen. Toch wel met pijn in het hart, want deze commissie vind ik wel een hele bijzondere. Niet alleen door haar bijzonder gevarieerde samenstelling (Hoewel? Dat betreft de achtergrond van de leden en helaas niet de verdeling over de seksen.), maar bovenal door haar opdracht. De commissie moet de minister adviseren door mede de persoonlijke geschiktheid van de kandidaat voor het (toegevoegd)

notarisambt te beoordelen. En dat richt zich met name op dé kerneigenschappen van het notariaat: integriteit, onafhankelijkheid en onpartijdigheid. Hiervoor worden de kandidaten in een psychologische persoonstoets onder meer een aantal specifieke morele dilemma's voorgelegd. In het gesprek van de kandidaat met de commissie is het vervolgens juist de persoonlijke reactie van de kandidaat op deze morele dilemma's die zo belangrijk is, het kunnen vertalen vanuit de abstractie naar de eigen notariële praktijk van alledag. De opgedane ervaringen en de vorming van de eigen integriteit, hoe reflecteert de kandidaat hierop? Wat ervaart de kandidaat in zijn werkomgeving, besteedt zijn kantoor hier aandacht aan, wordt ruimte ingebouwd om integriteitskwesties bespreekbaar te maken en te bespreken?

DE GOEDE WIL

Het is het gevoel binnen de commissie – en ik kan dat alleen maar krachtig onderschrijven –, dat we op onze kantoren meer en gestructureerd aandacht moeten besteden aan het bespreken en bijhouden van 'moresprudentie' naast de gebruikelijke jurisprudentie. Maar wat is dat dan?

Moresprudentie staat voor het systematisch verzamelen van morele afwegingen, beslissingen en keuzen die in de beroepspraktijk gemaakt worden. De term kan ook refereren naar het geheel van uitspraken van professionals over 'de goede wil en manier van doen'. Zoals jurisprudentie wordt gebruikt voor de verslaglegging

van de toepassingspraktijk van het recht, zo kan moresprudentie gebruikt worden voor de verslaglegging van de toepassingspraktijk van de professionele moraal.

HOUVAST

Voor ieder van onze kantoren, hoe groot of klein ook, is het doel van moresprudentie evident. Het biedt houvast bij het omgaan met morele vraagstukken in werksituaties. Het ontwikkelen van moresprudentie is een voortschrijdend proces waarbij op systematische wijze kennis en inzichten worden verzameld over de manier waarop met alle morele aspecten van het werk kan worden omgegaan. Een basis wordt natuurlijk gevonden in de notariële wetgeving en de notariële beroeps- en gedragsregels. Concreet betekent het ontwikkelen van moresprudentie dat een aantal resultaten van het gesprek over 'lastige' kwesties wordt vastgelegd in een verslag dat na het gesprek binnen de organisatie toegankelijk blijft. Dit verslag kan vervolgens weer input leveren bij een volgend gesprek.

ZICHTBAAR

We weten allemaal dat we als specifiek juridisch gekwalificeerden onderscheidend moeten zijn, en dat zijn we ook vanuit onze eerdergenoemde kerneigenschappen. Deze kernwaarden, samen met onze deskundigheid, maken ons betrouwbaar. Laten we dan ook zorgen dat onze integriteit zichtbaar is, dat we er permanent aan werken, en dat we ook als beroepsorganisatie een intern zuiverend vermogen hebben. Anders dan we om ons heen weleens horen, kunnen wij als notarissen niet 'een beetje minder' integer zijn. Dat is in mijn optiek funest voor het vertrouwen in het notariaat. En dat moeten we met elkaar niet toestaan.

SPIEGEL

Dinsdag 10 maart is onze Algemene Ledenvergadering in Houten. Ik roep u op om toch vooral te komen. Niet zozeer om gebruik te maken van uw verenigingsrechtelijk lidmaatschapsrecht, maar vooral om elkaar weer te ontmoeten en een gespitst gehoor te vormen bij de zeer boeiende inleiding door professor Jonathan Soeharno, een rechtsfilosoof en rechtstheoreticus, gepromoveerd op de integriteit van de rechter. Hij zal ons een spiegel over integriteit kunnen voorhouden en ons stimuleren hoe deze hoog in ons notariële vaandel te houden. Ik zie ernaar uit u daar weer te kunnen ontmoeten. ■

Jef Oomen | VOORZITTER KNB